

KONFERENCE

Spolupráce ŠKOL a FIREM zaměřená na potřeby ŽÁKŮ

Metodika exkurze

Jan Krotký

conor@kmt.zcu.cz

Katedra matematiky, fyziky a technické výchovy
Fakulta pedagogická, Západočeská univerzita v Plzni

<http://fpe.zcu.cz/kmt/kat/>

<https://www.facebook.com/kmt.zcu>

Exkurze

= Skupinová návštěva významného nebo zajímavého místa či zařízení, která má poznávací cíl.

Jedna z organizačních forem výuky konaných mimo školní prostředí, má přímý vztah k obsahu vyučování: ilustruje, doplňuje, rozšiřuje žakovu zkušenost

– mimoškolní vzdělávání

(Průcha, Mareš, Walterová)

Exkurze – smysl má jen když je **přípravená metodicky**:

úkolové listy, úkoly, zadání, předchozí látka, beseda, následná kontrola a využití...
Jinak jen příležitost k výletu. ☹️

Administrativní příprava:

počet doprovázejících učitelů, pojištění, povolení, vstupenky, slevy, doprava, organizace... podmínky návštěvy (obuv...)

Rozdělení exkurzí:

tematické exkurze – mají vztah k probíranému tématu (např. montážní dílny)

komplexní exkurze – zasahují do větších tematických celků (např. výrobní podnik)

komplexní i mezipředmětové exkurze – týkají se několika učebních předmětů
(zařazované převážně na závěr školního roku)

laboratoře   firmy   muzea
továrny   příroda   školy   památky   živnostenské provozovny   turistické cíle   technické cíle

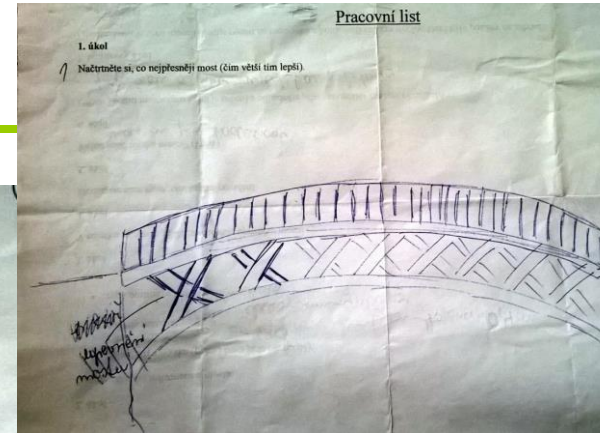
Didaktická účinnost exkurze do značné míry závisí na její

důkladné a promyšlené přípravě:

přípravná fáze – učitel si ujasní ***cíl a úkoly exkurze***, předem se seznámí s místem, přečte si vhodnou literaturu, hovoří s odborníky, promyslí si postup při exkurzi, ***předběžně žáky seznamuje*** s obsahem exkurze, upozorní předem na významné jevy a procesy, s nimiž se žáci setkají.

vlastní provedení exkurze – klade značné nároky na metodický postup učitele, používá se celá řada metod (zejména ale metody demonstrační) kladením otázek a vysvětlováním učitel ***orientuje pozornost žáků*** tak, aby si všímali ***podstatných jevů*** a procesů, vede k jejich analýze, chápání vztahů, spojení názorného materiálu s dosavadními poznatky a zkušenostmi

Metodika exkurze

2. úkol
Zjistěte základní informace o mostu.

1 • délka, šířka, výška (pokud lze a je to bezpečné):
 výška - 17 m
 šířka - 307 cm
 délka - 29 m 20 cm

1 • použitý materiál: beton, železo, guma

1 • typ konstrukce mostu: obloukový

3. úkol
1 V náčrtku vyznačte pilíře, mostovku, upevnění mostu.

4. úkol
1 Představte nám most, tzn. krátké povídání.

5. úkol
1 Vidíte ještě nějaké mosty? (kolik) 3

6. úkol
1 Určete použití mostu (pro koho je určen) a odhadněte jeho maximální zatížení (v tunách).
 Pro chodce, cyklisty, jezdecké, zatížení - 4 tuny

7. bonusový úkol
1 Zjistěte, kolik betonu musejí dělníci použít na mostovku a kolik měří celkem trubky, které byly použity na zábradlí.

$$\text{BETON} = 20645750 \text{ cm}^3$$

$$\text{TRUBKY} = 4173 \text{ cm}$$

$$33,5 \cdot 3 = 100,5$$

$$26 - 11 = 290$$

$$1 \cdot 1700 = 1700$$

$$\frac{1700}{x + 2} = 4173$$

$$26 \text{ m } 90 \text{ cm} = 2690 \text{ cm}$$

$$25 \text{ cm} \cdot 307 \text{ cm} = 7675 \text{ cm}^2$$

$$2690 \cdot 25 \cdot 307 = 20645750 \text{ cm}^3$$

Výsledky exkurze jsou cenným studijním materiálem pro učitele, kteří sami získávají poznatky pro svoji další pedagog. Práci.

Zainteresanost žáků na pozitivních výsledcích exkurze se ještě zvýší, když učitelé **zadají také úkoly** po skončení exkurze zaměřené na další využití získaného materiálu.

Učitel by měl volit exkurze do takových podniků, které jsou z hlediska formování vědomí budoucího odborníka **nejúčinnější** – např. do podniků s moderními technologiemi, výrobou produktů s vyšší přidanou hodnotou nebo společensky potřebnými.

Co exkurze do výroby cigaret nebo do likérky?

Co naši absolventi?

Personalistka v nejmenovaném obchodním řetězci:

1. **Nepřípravenost a nesamostatnost**

Přes záplavu informací na internetu posílají absolventi velmi často **špatně a nepřehledně sepsané životopisy**, při pohovoru **nekomunikují**, nemají vyjasněno co chtějí, **neumí se prezentovat ani klást otázky**. Často **nejsou schopni vyplnit správně dotazník**. S vyšším stupněm vzdělání se situace zlepšuje.

Dobrá zkušenost je s absolventy, kteří již při studiu pracovali na brigádách. Mají představu o práci, o hodnotě peněz, získali aspoň nějaké **pracovní návyky**.

2. **Přehnané nároky**

Opakem výše popsaného jsou absolventi s přehnaným sebevědomím a většinou i nereálnými představami o mzdě. Je dobré získat si informace o pracovním místě, o které mají zájem.

3. **Vůle pracovat**

Roste počet absolventů, kteří sice do práce nastoupí, ale jen na krátkou dobu. Nemají trpělivost zaučit se, jsou nezodpovědní, nezajímají se o svou práci, pracovat ve skutečnosti nechtějí.

Alarmující je rostoucí počet mladých lidí s nedokončeným středním vzděláním. V roce 2000 to bylo cca 15% uchazečů se základním vzděláním, v roce 2017 cca 40% uchazečů.

UČENÍ PRO ŽIVOT A PRÁCI - Metodická příručka pro 2. stupeň ZŠ vzdělávací oblast Člověk a svět práce

- A. Dřevo, kovy a plasty
- B. Člověk, technika a elektřina
- C. Člověk a svět práce
- D. Rodina a domácnost

C Člověk a svět práce

[Zobrazit](#) [Upravit](#) [Správa zobrazení](#) [Přeložit](#)

C 1 Výběr povolání a pracovní trh

- C 1.1 Studovat nebo pracovat? Co dělat po základní škole?
- C 1.2 Změna postavení technických povolání na pracovním trhu
- C 1.3 Rozvíjej svůj technický talent – mimoškolní vzdělávání v EU

C 2 Práce, povolání a zaměstnání

- C 2.1 Jak začít podnikat? Jak založit a vést firmu?
- C 2.2 Jak psát životopis a připravit se na pracovní pohovor

C 1.1 Studovat nebo pracovat? Co dělat po základní škole?

Cílem projektu je zejména motivovat žáky k volbě povolání a zprostředkovat jim reálný náhled na požadavky dalšího vzdělávání a pracovního trhu.

Projekt rozvíjí zejména klíčové kompetence komunikační (vyjadřuje se ústně, písemně i graficky čte s porozuměním, formuluje myšlenky a názory), sociální a personální (vytváří si představu o sebe samém, přispívá k diskusi), učební (vlastní motivace a motivace druhých, kriticky hodnotí výsledky), informační – vyhledává a třídí informace) a kompetence občanské (dodržování zákonů a společenských norem).

C 1.1 Studovat nebo pracovat? Co dělat po základní škole?

Metodická část pro učitele

E
-
N
A
F
...
...
M
...
...
N
B
▶
▶
▶
▶
▶
U
▶
▶
▶
▶
▶
▶
▶
▶
▶
▶
Ji
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

CÍLE TĚMATU Motivovat žáky k dalšímu studiu na středních a posléze vysokých školách. Směřovat žáky do perspektivních a žádaných oborů s ohledem na jejich schopnosti. Zmapovat schopnosti, dovednosti a preference žáků v oblasti dalšího profesního růstu. Vytvořit podmínky pro individuální rozvoj žáků.

STRUKTURA VYUČOVACÍ HODINY

- ▶ Aktivita 1 – Kolik si kdo vydělá za celý rok (15 + 20 min.)
- ▶ Aktivita 2 – Zaměstnanec nebo živnostník (10 min.)
- ▶ Aktivita 3 – Povolání a kde na ně studovat (10 min. + 10 min.)
- ▶ Aktivita 4 – Do jakého oboru se hodím (20 + 20 min.)
- ▶ Aktivita 5 – Jaké mám vlastnosti k dalšímu studiu (10 min.)
- ▶ Aktivita 6 – Nářadí a suroviny (10 min.)
- ▶ Aktivita 7 – Co kdo dělá, charakteristika povolání (15 min.)
- ▶ Aktivita 8 – Exkurze do firmy, pro kterou bych chtěl/a pracovat (20 min. + ½ dne)
- ▶ Aktivita 9 – Den otevřených dveří ve škole, kterou jsem si vybral (20 min. + ½ dne)

_____
.....
.....
.....
.....
.....
akonec
.....
ího roč-
.....
ávají?
?
.....
ování?
.....
ávacích
.....
v této
.....
.....
odně ne
.....
odně ne
.....
odně ne
.....
odně ne
.....
odně ne
.....